

[Niels Hølvæg Petersen.]

Portugal for den portugisiske kolonipolitik. Jeg mener, dette er rigtigt; man bør gøre det både uformelt og åbenlyst.

Jeg vil gerne sige til hr. Per Hækkerup, at jeg synes den tanke, som hr. Per Hækkerup fremførte om at få det portugisiske spørgsmål på dagordenen, forekommer mig at være en mulighed, som nøje bør undersøges.

I det storpolitiske billede vil det være rigtigt at hæfte sig ved, at der synes at være en god udvikling i gang i forholdet mellem Kina og USA. Det, som vi må ønske og prøve på at bidrage til, er, at der snarest kan blive tale om, at Kina optages i FN. Sidste år fejrede vi FN's 25 års dag. Jeg tror, Kinas optagelse var en af de bedste gaver, man kunne give FN på dette tidspunkt. Jeg tror, at Kinas optagelse i FN ville kunne bidrage til at puste nyt liv i organisationen på mange leder og kanter. Det må være et stærkt dansk ønske, at det nu snart kan ske, og jeg opfordrer til, at man, som man har gjort det i en årrække, konsekvent arbejder for dette.

Jeg skal gøre nogle enkelte bemærkninger om forsvarsspørgsmålet. Arbejdet i forsvarskommissionen er skredet frem, og der er kommet det betydningsfulde resultat ud af det foreløbig, at der er iværksat forsøg med 9 måneders tjenestetid med det formål at undersøge, om uddannelsen af de værnepligtige kan klares på kortere tid. Vi er tilfredse hermed. Selv efter nedsættelse af tjenestetiden til de 12 måneder er det en udtalt fornemmelse hos værnepligtige, at der stadig væk er for meget tomgang i tjenesten, og det forsøg, der nu er sat i gang, kan få betydning ved at klarlægge, hvilke muligheder der er for yderligere tidsbesparelse i uddannelsen. Forsøget foregår under civil kontrol og således, at forsøgsenhederne hjemsendes efter de 9 måneder.

Jeg skal ikke undlade at udtrykke min store forundring over, at socialdemokratiets repræsentanter i forsvarskommissionen har reageret så negativt på denne tanke om et forsøg med kortere uddannelsesetid for de værnepligtige. Socialdemokratiet har jo selv fremlagt forslag, der bygger på en kortere tjenestetid, men afviser nu i forsvarskommissionen, at det skulle være nyttigt og fornuftigt at undersøge, hvorledes uddannelsen i en sådan kortere tjenestetid kan

tilrettelægges. Det må se mærkeligt ud, og det spreder nogen tvivl om hensigterne og formålet med de forslag, socialdemokratiet har stillet.

I folketingsudvalget har vi i den forløbne samling haft lejlighed til at prøve at vurdere socialdemokratiets eget forslag til forsvarsreform, og der står i hvert fald mindst 3 væsentlige spørgsmål tilbage efter den behandling, der har været i udvalget. Det første spørgsmål er, hvorledes man tænker sig reserveenhederne opbygget. Socialdemokratiet har ikke selv i sit eget forslag på nogen måde skitseret, hvorledes reserveenhederne skulle opbygges. Man har sagt, adspurgt i udvalget, at der skulle være sådanne; men hvorledes de skulle tilvejebringes og opbygges, har man ikke afsløret.

Det andet spørgsmål er, hvorledes man forestiller sig at skaffe det antal hvervede soldater, som ordningen forudsætter. Jeg tror nemlig, vi her står over for et af de vanskeligste problemer, et problem, som er vanskeligt både for socialdemokratiet med sit forslag og for forsvarslovgivningen i øvrigt. Der er tydeligvis en faldende interesse for værnepligten, og der er også tydeligvis en faldende interesse for at være hvervet soldat. Jeg tror i øvrigt, der er en meget nøje sammenhæng imellem disse ting. Det rejser selvfølgelig problemer for den nuværende forsvarsordning, men det rejser det selv samme problem for den ordning, som socialdemokratiet har skitseret, og det sætter især et meget stort spørgsmålstejn ved, hvornår den socialdemokratiske ordning kunne realiseres, hvis man i øvrigt besluttede sig for at forsøge. Det, der står klart efter behandlingen i udvalget, er i hvert fald, at det socialdemokratiske forslag under ingen omstændigheder, uanset hvilken holdning man så har til det, ville kunne realiseres på kort tid. Der er ikke tale om, at der er dækning for den socialdemokratiske påstand om forsvarsreform nu. Det lader sig i hvert fald ikke gøre på grundlag af den skitse, som socialdemokratiet har fremlagt.

Om markedspolitikken skal jeg i alt væsentligt henvise til markedsdebatten for kun to uger siden. Der er i mellemtiden sket den udvikling, at der har været møde mellem premierminister Heath og præsident Pompidou. Alt tyder på, at der er kommet en positiv udvikling i gang, og at man kan